

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 61. — ŠTEV. 61.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 15, 1926. — PONDELJEK, 15. MARCA 1926.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

SUHAČI NADLEGUJEJO COOLIDGEA

Suhači so pozvali predsednika Coolidge-a naj ignorira veliko glasovanje za modificiranje suhaške postave. — Komitej je povedal predsedniku, da je takozvana večina proti prohibiciji neznatna in da ne izraža volje naroda.

WASHINGTON, D. C., 14. marca. — Suhači so obvestili včeraj predsednika Coolidge-a, da stoji za Andrews-Mellonovo predlogo glede ločnega urada zakladniškega departmenta za izvedenje prohibicije ter so zahtevali tudi glasovanje glede tega še predno se bo kongres odgodil. To akcijo je vprizoril komitej Antisalonke Lige.

Clani kongresa so izjavili včeraj zvečer, da je pogon za novi urad strategična poteza Wayne Wheelerja, glavnega pravnega zastopnika Antisalonke Lige. S tem naj bi razkrili razpoloženje kongresa ter obenem tudi nastopili proti vtisu, katerega je ustvarilo splošno glasovanje v listih.

Wheeler je povedal predsedniku, da lahko ubije vsak predlagani mokrski amandment in da lahko uveljavi konstruktivno suhaško predlogo z dvema glasovoma proti nemu.

Nadaljna deputacija Antisalonke lige je zagotovila predsedniku, da je suhaška stvar dosti močna, da vzdrži svoje stališče.

Kot ponavadi, je predsednik Coolidge lepo molčal. On je mnenja, da ne sme poslušati niti mokračev, niti suhačev in da ne sme dati izraza svojemu mnenju. Ko so zapustili predsednika, so suhaški voditelji objavili naslednje:

— Popolnoma napačna so bila poročila v listih, da ima naš nameravani obisk pri predsedniku namen oslabiti glasovanje, katera so vprizorili nekateri listi. Tozadevna stvar je bila omenjena le slučajno. Pozornost predsednika smo obrnili na dejstvo, da ni takega glasovanja smatrati resnim. Taka glasovanja ne izražajo razpoloženja naroda.

Senator Edwards iz New Jersey je kritiziral senatni judicijarni komitej ter zakladniški department radi njih stališča napram različnim mokraškimi predlogom. Trdil je, da se kongres igralka s prohibicijo.

Senator McKellar iz Tennessee-ja je branil suhače. Rekel je, da ne bo gibanje za preklic suhaške postave dospelo nikamor, ker ni nikake resnične izpremembe v mnenju.

McKellar je tudi napadel administracijo zakladniškega tajnika Mellona.

— Zelo značilna stvar se je dogodila, — je rekel. — Celih petdeset let so se sile zmernosti v tej deželi borile za to, da osuše narod. Leta 1919 so bila urednična njih upanja. Leta 1920 je bila postava uveljavljena in leta 1921 je bilo izvedenje prohibicije poverjen možu, ki je bolj interesiran pri žganih pijačah in pivu kot katerikoli drugi človek v republiki.

— Izvedenje prohibicije je bilo poverjeno možu, ki je lastnik ene največjih distilerij te dežele. Poverjeno je bilo v roke moža, kojega banke imajo investiran denar v neštevilnih disterijah in pivovarnah. Ta mož je zakladniški tajnik.

WASHINGTON, D. C., 14. marca. — Odredb za modifikacijo Volsteadove postave in osemnajstega amandmenta se bo lotil prihodnji teden posebni senatni judicijarni podkomitej, ki je bil imenovan pred par dnevi.

Načelnik Means je izjavil včeraj, da bo podal podkomitej svoje poročilo v teku enega tedna. Če bodo določena javna zaslišanja, se bodo pričela dne prvega setembra.

Žrtve avtomobilov.

ALBANY, N. Y., 11. marca. — Lansko leto je bilo pri avtomobilskih nesrečah v državi New York usmrčenih 2120 oseb, nad 54.000 pa poškodovanih.

Tifus v Pennsylvaniji.

NEW MILFORD, Pa., 12. marca. — V takojšnjem kraju, ki ima 600 prebivalcev, se je pojavil ti-

fus. Dosedaj so tri osebe umrle, nad 50 jih je pa zbolelo. Strokovnjaki, ki so preiskali vodo, so izjavili, da vsebuje bacile tifusa.

Pretep v japonskem parlamentu.

TOKI, Japonska, 11. marca. — Med člani vladne stranke in zastopniki opozicije je prišlo do dejanskega pretepa. Vmes je morala poseči policija.

Nove homatije na Kitajskem.

Zavezniške sile so poslale svarilo brodovju Čanga. — Mornariški poveljniki so obvestili forte v Taku, naj ustavi vsako vmešavanje v pristanišču.

TIENSIN, Kitajska, 14. marca. Konferenca ameriških, angleških, francoskih in italijanskih mornariških poveljnikov na krovu bojne ladje "Foxglove" je sklenila obvestiti poveljnike brodovja Čang Tso Lina in poveljnike Taku fontov, naj prenehajo do dne 16. marca z vojaškim vmešavanjem.

V sedanjem času ni tukaj nikakih japonskih bojnih ladij. TOKIO, Japonska, 14. marca. V zunanjem uradu so bili včeraj mnenja, da je ustvaril napad kitajskega fota na dva japonska rušila, ki sta hotela priti v Pej reko pri Taku sipini, skrajno resen položaj.

Zunanji minister Sidihara in mornariški minister sta se posvetovala danes in najpogostje do ponedeljka je pričakovati odločitev ministrstva. Zunanji urad je izjavil, da razmišlja vlada o dogodku povsem trezno in brez razburjenja in da ne pričakuje uveljavljanja povračilnih odredb, temveč da bo zahtevala absolutna zagotovila, da se ne bo to nikdar več dogodilo.

Uradne brzojavke zunanjega urada pravijo, da so kitajski nacionalisti v bližini Taku obstreljevali japonska rušila, ko sta plula po reki navzgor in da so izstrelki ranili tri japonske častnike. Rušila sta vrnila ogenj, a nista vprizorila nobenega poskusa, da ranita Kitajce. Nato sta se umaknila proti zalivu, kjer sta se zasedla.

Poročila izjavljajo, da so bili Kitajci preje obveščeni, da bosta prišla rušila v Riensin. Iz tega izvirata tudi kitajsko opravičilo, da je bila cela zadeva nesporazum, kar pa se smatra tukaj za prenehljivo.

En rušilec je na poti v Port Arthur z ranjenimi. Ostala dva rušila pa sta zasedrana v bližini Taku ter pričakujeta nadaljnjih navodil.

PEKING, Kitajska, 14. marca. Japonski poslanik je protestiral včeraj pri zunanjem uradu glede strelcov, katere je oddala narodna armada, zakopana pri Taku, na dva japonska rušila. V neki poslanici na poslanika je zunanji urad nato opravičil dogodek z izjavo, da se nista rušila držala mornariških pravil. Poslanica je izjavljala, da so kitajske čete streljale na svarilo, ker niso poznale identičnosti ladij.

Dogodek je vzbudil precej vzne mirjenja v diplomatskih krogih. Nekateri kitajski listi trdijo, da sta rušila spremljala sovražne ladije.

Proti mehkeemu pre-mogu.

Zdravstveni komisar dr. Harris v New Yorku je objavil po konferenci s prodajalci premoga, da bo po 17. t. m. strogo pazil na to, da se vpoštevata občinsko odredbo proti uporabi mehkega premoga ter pozivlje občinstvo, naj takoj obvesti zdravstveni department o slučajih, ko se ne vpoštevata te regulacije. Rekel je, da je ugotovil, da je sedaj dovolj trdega premoga na razpolago in da je svetoval trgovcem, ki imajo še vedno v zalogi mehki premog, naj ga prodajajo le pomorščakom s trdim premogom ali kokosom.

IZPREMENJENO STALIŠČE ANGLIJE

Anglija je opustila svojo podporo za stalni sedež Poljske v svetu Lige narodov. — Chamberlain je dobil navodila, naj se zavzame zaenkrat le za vstop Nemčije. — Nemčija pa je s svoje strani obljubila, da ne bo blokiral vstopa Poljske septembra meseca.

ZENEVA, Švica, 14. marca. — Evropska kriza radi reorganiziranja sveta Lige narodov, ob priliki vstopa Nemčije, je še vedno akutna koncem nadaljnega dne nasprotujočih si narodnih interesov. En razvoj, ki pa ni izpremenil položaja, pa je obstajal v tem, da se je umaknila Anglija iz boja, da se dovoli Poljski nestalno članstvo v svetu istočasno z Nemčijo.

Vrjetno je, da bo izvojevan sedaj celi boj glede povečanja sveta Lige narodov na zborovanju Lige kjer bodo imeli voditelji posameznih narodov, če ne drugega, vsaj priliko, da pojasnijo svoje stališče.

Na neformalen sestanku sveta včeraj popoldne je bilo dogovorjeno, da bo zborovanje Lige sklicano v torek, navidez, da se glasuje glede vstopa Nemčije. To pa bo le prvi korak k polnemu članstvu Nemčije v Ligi, kajti glasovanje skupščine Lige narodov za Nemčijo je vnaprej zagotovljeno. Po zaključeni akciji Lige se mora lotiti zadeve Nemčije svet, kojega člani so še vedno brezupno razdeljeni glede vprašanja, če naj se dovoli zaenkrat izključno le Nemčiji sedež v svetu Lige.

Angleški zunanji minister je pa izpremenil svoje mnenje glede poljske zahteve, da dobi nestalni sedež v svetu obenem z Nemčijo, očitno vspricho težkih napadov večine angleškega časopisja na dosedanje stališče Chamberlaina. Sedaj je za vstop Nemčije same, ker noče prispevati k popolnemu izjalovljenju tukajšnjih prizadevanj in vsega, kar se je doseglo v Locarno. Na drugi strani pa se zavzema Francija še vedno za Poljsko, in ministrskega predsednika podpirajo sedaj številni, v njegovem namenu, da odgodi celo zadevo ter pošlje rajše Nemčijo domov kot da bi doživela Francija diplomatičen poraz.

Prvi razkol v obupni bitki narodnih naziranj se je pojavil včeraj, ko je objavil Sir Austen Chamberlain francoskega ministrskega predsednika, da se mora angleško stališče izpremeniti sedaj tako, da bo prišla Nemčija na vsak način v Ligo. Na vsak način je treba preprečiti, da bi nemški delegatje odotovali iz Ženeve. Chamberlain je očitno dobil tozadevna navodila iz Londona.

Angleški zunanji minister je obiskal Brianda včeraj zjutraj ob desetih ter pojasnil povsem odkritosrčno svoje novo stališče. To stališče se je glasilo, da mora delovati za to, da se prepreči od-potovanje Nemcev iz Ženeve. Vsled tega je prosil svojega francoskega prijatelja, naj ga podpira še nadalje, neglede na to, kaj se bo zgodilo. Ta novi razvoj pomenja, da je bil Chamberlain vsled navodil, ki jih je dobil z doma, prisiljen opustiti svoj boj, da se spravi Poljsko v Ligo istočasno z Nemčijo. Na ta način je bila Francija prepuščena sama sebi, da izvojuje boj za Poljsko, seveda s podporo svojih trabantov. Drugače pa ni bilo opaziti včeraj popoldne nikake izpremembe v mučnem mrtvilu. Nemčija je enkrat za vselej odločno odklonila vsak predlog, da se namesti Poljsko začasno v svetu Lige. Celotno zadevo dodatnih sedežev v Ligi naj bi se rešilo na zborovanju Lige, ki se bo vršilo septembra meseca.

Nemško stališče se ni niti malo izpremenilo ter je bilo še ojačeno vsled ugotovila Stresemanna napram poročevalcu lista Journal de Geneve, da ne more Nemčije nikakor privoliti v poljske zahteve, Stresemann pa je dostavil, da se ne bo Nemčija poslužila svoje pravice, da vetira vstop Poljske, ko bo enkrat članica, če bodo zahtevali začasni vstop Poljske na septembrskem zborovanju Lige.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Governer Pinchot senatni kandidat.

Governer Pennsylvanije je nastopil kot kandidat za mesto senatorja. — Izjavil je, da bo podpiral, če bo izvoljen, administracijo Coolidge-a, varčevanje v vladi in da bo napovedal boj "gangam".

HARRISBURG, Pa., 14. marca. Governer Gifford Pinchot je objavil včeraj svojo kandidacijo za republikansko nominacijo za senat Združenih držav. Nastopil je s programom, v katerem se je izjavil s pristašem predsednika Coolidge, sovražnikom "gang", zagovornikom varčevanja v vladi, pristašem strogega izvedenja prohibicije in tako dalje. Governer je pripravljen izvesti povsem osamljeni boj v svojih prizadevanjih, da dobi senatno nominacijo v republikanski stranki.

Medtem ko se različne faksije republikanske stranke preganjajo med seboj glede kandidatur, skuša governer Pinchot ponoviti svoje dejanje pred štirimi leti ter iziti iz boja kot zmagalet. Pred 4 leti so bili voditelji stranke v državi brezuspešno razdeljeni in s tem, da je vprizoril živahen boj proti "gangi", si je priboril governer Pinchot nominacijo ter je bil izvoljen.

Ob objavi svoje nominacije je rekel governer Pinchot: — Stojim na stališču narodne republikanske platforme in principijih, katere je obrazložil predsednik Coolidge v svojem inavguracijskem govoru.

— Podpiral bom vsak napredni korak za svetovni mir, za skrčenje oboroženosti in pospešenje interesov Združenih držav.

— Verujem v zavarovanje ameriških industrij in sem za pravico napram ameriškim farmerjem.

— Zavzemam se za ekonomijo in uspešnost v vladi, za izvedenje postav ter za osemnajsti amandment.

— Kot kvalifikacije za urad predlagam četrt stoletja dela z Rooseveltom, dobro poznavanje zveze vlade potom trideset let trajajočih stikov z njo, termin kot governer Pennsylvanije in intimo poznavanje ljudi in njihovih potreb v vsakem posameznem okraju države.

— Vi veste, kakšne vrste governer sem bil jaz. Če hočete senatorja take vrste, vas prosim, da se podprete.

Zdravstveno stanje očeta Coolidgea.

Oče predsednika Coolidge-a je preveč bolan, da bi mogel govoriti. Predsednik v Beli hiši ga ni mogel slišati preko telefona. — Njegove moči pojemajo.

PLYMOUTH, Vt., 14. marca. — Polkovnik John C. Coolidge, oče predsednika, je včeraj komaj zmagal v svojem boju za življenje. Edini buletin, katerega je izdal njegov zdravnik, javlja, da se je zdravstveno stanje starega moža tekom včerajšnjega dne izdatno poslabšalo. Buletin pa dostavlja, da ni nobenega neposrednega vzroka za vzmernjenje.

Kratko ugotovilo predsednika pa so spremljale novice glede zdravstvenega stanja starega moža. Postalo je znano, da se je skušal John Coolidge pogovarjati s svojim sinom v Beli hiši po telefonu, da pa tega ni mogel storiti, ker je bil preslab.

Dr. Albert Cram iz Bridgewater, ki je bil prej zdravnik starejšega Coolidgea je imel kratek pogovor s predsednikom po posebnih telefonskih črti, ki spaja farmo v Vermontu z Belo hišo. Ko je končal zdravnik, je dal slušalko svojem pacientu, a slednjemu se je pričelo kolcat in ni mogel govoriti v telefon.

WASHINGTON, D. C., 14. marca. — Potem ko so dospela zadovoljiva poročila o zdravstvenem stanju, se je vkrcael predsednik Coolidge včeraj popoldne na jacht "Mayflower". Ostal pa bo v neposredni bližini Washingtona.

Mehiška cerkvena šola zopet otvorena.

CHIHUAHUA CITY, Mehika, 14. marca. — Vse rimsko-katoliške šole tukaj so bile zopet otvorene, ker so učitelji sprejeli pogoj, stavljen od vlade, da se ne bo imenovalo ime Boga v šolskih prostorih. Domnova se, da bo to definitivno končalo verski spor, vsaj v kolikor pride vpoštev ta država.

JALAPA, Mehika, 14. marca. — Rimsko-katoliški škof v Papantla je zamudil svoje mesto v soglasju s povelji vlade, ki mu je zapretila z izgonom, če ne bo odšel prostovoljno. Tudi škof v Tehuantepecu je dobil povelje, naj izgine. V državi Vera Cruz sme sedaj ostati le en škof.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so na zveze sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Računpila na sadnje pošte in izplačanje "Polni letovni uraf".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75
300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 500 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Računpila na sadnje pošte in izplačanje Ljubljanske kreditne banke v Trzin.

Za poljšanje, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.
Vrednost Dinarijev in Liran sedaj ni stalna, menja se volikrat in negotovno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam pride poslani depar v roko.

POŠILJATVE PO BEZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJHRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4897

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)Owned and Published by
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Baker, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
22 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto vsakega tistega Ameriko	Za New York en celo leto	\$7.00
En leto	Za pol leta	\$3.50
En leto	Za tri mesece	\$2.00
En leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" tehta vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

"MUSSOLINI" V AMERIKI

V kongresu Združenih držav se je tokrat debate glede uravnave italijanskega vojnega dolga dosti govorilo in razpravljalo o Benitu Mussoliniju. Bilo je par senatorjev in članov narodne poslanske zbornice, ki so se zavzeli za dragega Benita in tudi par nadaljnjih, ki so razkazovali sveto ogorčenje nad njegovimi vladnimi metodami. Z nobne strani pa niso opozorili na to, da Združenim državam ali njih zakonodajalcem, slabo pristojno udrinhati po Mussoliniju, ker posiljamo kot država, v druge države Mussolinije, ki se tam, v interesu ameriškega finančnega kapitala, poslužujejo istih nasilnih vladnih metod in zatiranih odredb proti deželam in njih prebivalstvu kot italijanska originalna izdaja.

V četrtem, ravno kar objavljenem letnem poročilu brigadnega generala Johna Russella kot vrhovnega komisarja na otoku Haiti, razlaga ta častnik mornariškega zbora Združenih držav kako vladajo na Haiti, kako zatirajo tamošnje prebivalstva, kako je tam vsaka domača vlada le prazen zvok in dim in kako je na Haiti le ena avtoriteta, ki izpregovori edino resnično zadnjo besedo: njegova eksekucija, John Russell, birl ameriškega kapitala. In državni tajnik Kellogg, ki je dobil to uradno poročilo, ga je izročil brez besede kritike, brez najmanjšega ukora senatu, ki naj bi se istotako veselil krasnih kulturnih dejanj, katere izvršuje ameriška demokracija nad "divjaki", ki se ne morejo braniti.

Povsem naravno je, da slika ta famozni generalni major ameriške diktature, z najbolj razumnimi barvami. Grade ceste, ustapavljajo šole, izvajajo smlarne odredbe ter reorganizirajo finančne zadeve "od temelja".

To mi prav radi vjamemo, v kolikor pride v poštev, zadnjeimenovano "kulturno dejanje". Reorganizacija finance spada samoposredno med najbolj važne naloge ameriškega komisarja.

Sicer pa je popolnoma vseeno, koliko teh "kulturnih dejanj" potom ameriške diktature stoji na papirju generala ali koliko so jih prevedli v dejstvo. Gotovo pa je, da združene države politično zatirajo in finančno izkoriščajo republiko Haiti. Vlada statistov, katero je uveljavil tam Russell in ki dobi vsa povelja iz Washingtona, — v kolikor jih ne sporoči general Russell direktno sam, — obstaja le toliko časa, dokler izpolni vestno vse, kar se ji ukaže. Žalibog pa manjka časopisju še vedno potrebne pohlevnosti in pokornosti. Ameriški general se namreč pritožuje, da pomenja za časopisje prostost tiska pravico nemerjenega zmernjanja. Če napravi vlada nato korake, da zavrne sitne napade, prične vse kričati o ogroženju in omejevanju prostega izraza mnenja. Da se je haitsko časopisje po pravici postavilo proti ameriški nadvladi, tega seveda ne bo priznal ameriški diktator.

Kljub temu pa mora navesti Russell celo kopo "predznosti" vlade, da oslabi pozicijo proti nasilnim odredbam ter jo označi kot odpor proti ustavi vladi. Tako se je na primer upiral predsednik haitske republike v preteklem letu proti ukazu, naj razpiše od ustave predpisane volitve ter navedel kot vzrok nevednost pretežne večine prebivalstva, katero je naenkrat zapazil. Russell je sporočil, da se se pojavili nemiri, ker se niso vršile nikake volitve, a je pomirjevalno dostavil, da niso bili resne narave in da jih je bilo povsem lahko zateci. Rekel je, da je bilo treba večkrat proglasiti na otoku vojna pravo. Kakorhitro pa je prebivalstvo spoznalo, da misli "vlada" resno, se je vedno posrečilo zopet uveljaviti mir in red. Par desetov mrtvih in Združene države so imele — prav.

Združene države nimajo seveda na Haiti ničesar iskati. Naloga pravice nimajo do vojaškega zasedenja otoka, ki ni njih last in ki jim ni dal na noben drugi način vladarskih privilegijev. To je, popolnoma priprosto in enostavno rečeno, vlada nasilja. To je prisvojenje sile, katero je mogoče "opravičiti" le z brutalnimi denarnimi interesi.

Raznoterosti.

Spomenik igralcu Girardiju na Dunaju.

Dunajčani bodo postavili nekdanjemu ljubljencu dunajskega gledališkega občinstva, Girardiju, spomenik, Girardi, prvovrsten komik, se je rodil v Gradcu 1. decembra 1850, umrl pa je na Dunaju leta 1918. Sedaj se merodajni krogi posvetujejo, kje naj se spomenik postavi.

Gledalec rugby-matcha zadela kap.

V Toulonu se je vršil te dni pred ogromno množico gledalcev rugby match dveh svetovnih držav. Za tekmo je vladno med gledalci tako napeto zanimanje, da je nek-

Stolpynov sorodnik obtožen umora.

MOSKVA, Rusija, 11. marca. Pred sodiščem se je moral zagovarjati sedemdesetletni študent George Stolpyn, sorodnik ruskega ministrskega predsednika Stolpyna, kateri je bil leta 1911 umorjen. Mladi Stolpyn je umoril nekoga potnika ter ga oropal za dva milijona dolarjev.

STARA ANGLEŠKA NAVADA

Po nekaterih angleških cerkvah imajo navado delati o Svečnici ko se kruha med reveže. Slika nam kaže Clarka dekana St. Mary's župnije, ko izroča hlebece revni materi.

Dopis.

S pota.

V 15 minutah vožnje s poulično železnico se pripelješ iz Girarda, Ohio, v Niles. V bližini železnice, ki teče čez McKinley Heights je precej čedna hiša, v kateri je bil rojen pokojni predsednik McKinley. Pred to hišo stoji topovi, ki so tam kot nekaka častna struža, priznana bivšemu predsedniku od strani Unije združenih držav. Čul sem, da se gre proti plačilu 25c lahko pogledat v hišo, v kateri je bil pokojni predsednik rojen. V mestu Niles je večje železniško križišče. To mesto stoji tik ob Mahoney River. V mestu je več vsakovrstnih tovarn, ki še dokaj obratujejo. Znano mi pa ni, v kaki tovarni so zaposleni tam naši ljudje. V mestu živi nekaj slovenskih družin, ki so pa sila raztresene, tako da jih je le težko najti. — Iz tega mesta sem se odpeljal s poulično železnico v mesto Sharon, Pa., kamor se dospe po poldrugo uro trajajoči vožnji. To mesto je zgrajeno deloma v dolini, deloma v griču. V mestu so velike Westinghouse naprave in se tam nahaja mnogo velikih tovarn, v katerih izdelujejo vsakovrstno železno rabo. To mesto mora imeti za seboj precej petkov, bodisi slabih, bodisi dobrih. Dokaz temu so velika drevesa ob trotoarjih, ki delajo v poletni vročini blagodejno senco. Tukaj živi več naših rojakov, ki so po uro hoda vsakebi naseljeni. Nekateri lastujejo prodajalno, — drugi pa tudi večinoma svoja domovja. Tovarne obratujejo tako nekako srednje, dočim obratujejo druge v petek in svetek. Ta dela lahko manj, drugi več, in je v tem oziru vsem ustrezno. — Vrh hripa pelje široka cesta, ena spada pod Farrell, druga pod Sharon. Prav sredi ceste je mejnik, ki meji ti dve mesti. Mesto Farrell leži v večini po priložnem hribčku. V tem mestu je naseljenih več naših rojakov kot pa v Sharon. Rokaji v Farrellu so sklenili, da si postavijo svoj novi Slovenski dom. Dne 7. marca se je vršila seja delničarjev Slovenskega kluba, na kateri so delničarji sklenili, da se odda delo za zgradbo Doma na dražbi dne 21. marca tistemu kontraktorju, ki bo stavil zadovoljive ponudbe. Za to delo bo vložil ponudbo tudi slovenski kontraktor Frank Dacar, ki stanuje v Hollywood, Ohio. Ne ve se pa, kdo bo delo dobil in izvršil. Načrti so izdelani od arhitekta in že potrjeni od države, tako da lahko takoj začne z delom oni, ki bo delo dobil. Načrti so tako natančno zamišljeni in izvedeni, da je čestitasti rojakom v Farrellu, ker si bodo zgradili tako izbojen Dom, ki bo ponos vse naselbine. Dom bo stal na griču na Baldwin Ave., odkoder je lep razgled preko cele naselbine. Dom bo zgrajen iz konkretna, gorinja dvorana pa iz opeke; vse v modernem slogu. Poslopje bo stalo okrog dvajset tisoč dolarjev. Gotovo je, da je tako vsoto težko spraviti skupaj. Toda z vztrajnostjo in skupno močjo se vse doseže. Kajti, kjer je sloga, tam je tudi moč. Torej, le složno naprej! Ako bo delo dobro napredovalo, bi želeli tamošnji rokaji prirediti slavnostno tvoritev zgradbe na Delavski praznik (Labor Day), to je dne 6. septembra, letos. Po končani seji delničarjev je prišla skupaj mladež pri John Novaku, ter

je priredila zvečer šaljivo igrano "Ženitev". Igra je bila, pri takih razmerah, dobro igrana. Lepo je bilo videti, kako so ženi snubili, a nihče ni mogel doseči svoje cilja. Po končani igri se je vršila druga šaloigra: "Kdo ima cent v ustih". Pri tej igri sta bila pošteno namazana Joe Godina in Matija Babič, katerima na tem mestu čestitam. Drugim pa itak ne morem čestitati, ker so vsi do zadnjega ušli skokoma iz dvorane. Svetujem pa, da bi se mladina v dila v dramatični klub. Zakaj nova dvorana bi imela obširen oder za prirejanje iger.

Ob tej priliki sem obiskal tudi naselbino Wheatland, ki je oddaljena od Farrell-a kakih pol ure hoda. Tam sem našel tudi uljudne rojake, ki so mi šli na roke. — Hvala jim, vsem skupaj! Še najbolj pa mi je ugajal poreh pri rojaku Cirilu Furlanu. To je pravo mojstrsko delo. Zgrajen je iz opeke in ne vem še iz katerega materiala, ker sestoji iz več tisoč komadov, ali vsak je druge barve. Kot bi te začaral, ko ogleduješ to mojstrsko delo, katero je zmožen izvršiti le Ciril Furlan. Torej fletno je bilo potovati čez hrib nazaj proti Farrell-u. Potoma je meni in mojemu spremljevalcu v obzoru brila prava sibirski burja in snežni kosmi so nama padali na ravnost za vrat. Istega dne pač ni moglo nebeško rešeto več držati. — Tem potom se najlepše zahvaljujem vsem farrellskim rojakom za njih naklonenost in postrežbo in priporočam se jim tudi za vbo-dočo.

Lepa hvala tudi rojaku Mr. Joe Leskoveu, ki me je spremljal v mesto Niles ter mi pripomogel do boljše uspeha. Obenem se tudi najlepše zahvaljujem rojaku John Novaku, ker se je potrudil v tako slabem vremenu, da mi je pokazal rojake, katere sem obiskal. Torej še enkrat vsem: hvala! — Drugič bom pisal iz Akrona in Barbortona, Ohio.

John Žust, potovalni zastopnik za list "Glas Naroda".

Darovi za Dom slepih v Ljubljani.

Mary Herle, Whitehall, Mich., \$1.00.

John Bluth, Joliet, Ill., \$1.00.

Alojzij Herman, Smithfield, Pa. je obnovil naročnino za Glas Naroda ter pristavil: Kar je preveč, naj pa da Peter Zgaga v kak dober namen. Tako bodo torej dobili \$1.38 slepci v Ljubljani.

Antonia Vidie, New York City, \$4.75.

Rojakinja, ki noče biti imenovana, je obnovila iz Chicaga naročnino ter dala \$4.00 za slepce. Denar smo sprejeli ter ga bomo izročili na pristojno mesto.

Uredništvo.

NAZNANILO.

Rojakom v Sheboygan, Wis., Kenosha, Wis. in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. J. KOREN,

kateroga toplo priporočamo. On je pooblaščen pobirati naročnino in naročila za razne knjige, ki jih ima "Glas Naroda" v zalogi, kakor tudi naročila za oglase.

Uprava "Glas Naroda".

Novice iz Jugoslavije

Promocija prve Bosanke.

Dne 15. februarja je bila promovirana na zagrebški univerzi doktorja prava Ljubica Alaopovića, hčerka bivšega ministra za vere in sedanjega državnega svetnika dr. Tugomirja Alaopovića.

Ona je prva Bosanka, ki je bila promovirana na zagrebški univerzi.

Šaljapin v Zagrebu.

Pogajanja s slavnim ruskim pevcem za gostovanje v Zagrebu so končana. Šaljapin priredi samo koncert in sicer koncem aprila v Balkan-kinu s svojim ameriškim sporedom, s katerim je dosegel velikanski trijumf po vsem svetu.

Hajdukinja Stoja Markovića zopet prijeta.

23. februarja je orožniška patrulja pripeljala v Podgorico Stojko Markovića, nekakojni ometnika dr. Vukašina Markovića, ki je 8. febr. pobežnila iz cetinjskih zaporov, kjer bi morala osedeti v ječi 15 let zaradi uboja.

Orožniki so na patroliranju v bližini Markovićevega rojstnega kraja Piperske Stijepe, došli v kraj po imenu Liš, kjer so na neki skali opazili dve ženski in nekoga moškega. Orožniški redovnik Raković je spoznal, da imajo pred seboj Stojko v družbi svoje sestre Zore in neznanega seljaka. Orožniki so se skupini oprežno približali, izdali pa so jih s svojim ropotom težki vojaški čevlji. Izpod nog se jim je sprožil po hribu kamen in v trenutku je Stoja skočila pokone, da bi pograbila puško, ki je bila nedaleč od nje. De puške pa ji ni bilo mogoče več priti in je s par skoki že pobežnila, ko je videla nevarnost. V istem trenutku sta njena sestra in neznan seljak pobežnila v nasprotni smeri. Po petih minutah se orožniki dohiteli Stojko in jo le s težavo ukrotili, ker se je vso silo branila. Morali so ji zvezati roke, da bi ne pobežnila. Spočetke je skušala tajiti svojo identiteto, kar pa ji ni pomagalo. Ko so jo vodili z gore, je naenkrat počila iz bližine 20 korakov puška, izza katere se je pokazala dekliska glava z robcem na glavi. Pri drugem strelu so videli dekliske lase brez roba. Že pri prvem strelu so orožniki polegali na tla in potegnili s seboj tudi Stojko. Puška v bližini je neprestano pokala nanje ter so tudi orožniki pričeli odgovarjati s tretjanjem. Ko je Stojina sestra Zora izstrelila zadnje patrono, je pobežnila, nakar se orožniki nadaljevali s Stojko svojo pot. Zanimivo je, da je Stoja grozila orožnikom med tem bojem, da je v bližini dr. Markovića, ki jih bo vse poklal. Nekateri orožniki so zasledovali pobeško Zoro, drugi pa so odpeljali Stojko v Podgorico.

Tajna človeka brez glave.

Polagoma se odkriva koprena z misterioznega dogodka v slavonski šumi "Klčura" pri Svinja revcih, kjer so našli neznanega človeka brez glave z večjo količino ekrazitja. Identiteta mrtveca je sedaj ugotovljena. Je to inženir Jugoslovanskega rudarskega d. d. v Golubovu Alojzij Ezer, državljani čehoslovanske republike. Iz Golubovega je odšel, ni pa nikogar obvestil o svojem odhodu. Šele par dni po odhodu je prejel neki njegov prijatelj pismo, v katerem mu naznanja, da zapušča jug. državo ter z nekim prijateljem odputuje v Turčijo. V pismu sporoča svojemu prijatelju, da še ni dvignil svoje mesečne plače ter ga pooblašča, da vzame njegovo plačo ter poravnava z njo neke manjše dolgovce. V neki banki je imel Ezer naloženih 50,000 dinarjev. Kdo je bil prijatelj, s katerim se je Ezer podal na pot v Turčijo, še ni dognano; domneva pa se, da je ta "prijatelj" izvršil na Ezerju roparski amor. Preiskava se v največji tajnosti enegačeno nadaljuje. Varnostna oblast je mnenja, da je morilec že na sledu.

njegov prijatelj pismo, v katerem mu naznanja, da zapušča jug. državo ter z nekim prijateljem odputuje v Turčijo. V pismu sporoča svojemu prijatelju, da še ni dvignil svoje mesečne plače ter ga pooblašča, da vzame njegovo plačo ter poravnava z njo neke manjše dolgovce. V neki banki je imel Ezer naloženih 50,000 dinarjev. Kdo je bil prijatelj, s katerim se je Ezer podal na pot v Turčijo, še ni dognano; domneva pa se, da je ta "prijatelj" izvršil na Ezerju roparski amor. Preiskava se v največji tajnosti enegačeno nadaljuje. Varnostna oblast je mnenja, da je morilec že na sledu.

Preskrba črnogorske kraljevske rodbine.

Po vseh iz Beograda se v vladnih krogih razpravlja načrt zakona o preskrbi črnogorske kraljevske rodbine. Za predlog, ki pride v kratkem pred Narodno skupščino, se zlasti zanima tudi kralj Aleksander.

Velika tatvina v Mitrovici.

Ponoči so v slavonski Mitrovici neznan zlikovec vlomil v uradne prostore kotarske oblasti, navrtali Wertheimsko blagajno ter odnesli z nje 95,000 Din. Zanimivo je, da je v poslopiju kotarske oblasti nastanjena tudi žandarmerija.

Na podoben način so doslej neznani storileci vlomili v županjsko poslopje v Osijeku, kjer so iz županjske blagajne odnesli 76,374 Din državnega in 36,000 Din. privatnega denarja. V blagajni je bilo spravljeno tudi za 136,000 Din. kolkov, katerih se pa tatovi niso dotaknili.

Tragedija mlade matere.

Pred veliko palačo na Zelenem vnuen v Beogradu so našli na tleh elegantno dekle, ki je bridko jokala. Imela je razmršene lase in roke pod glavo, na ustih polno zelenih pen. Nasrečnica se je neprestano zvijala od krčev. Prepeljali jo takoj v bolnico, kjer so ugotovili, da se je zastrupila radi nesrečne ljubezni in da je iz ugledne beogradske rodbine. Pri njej so našli pismo, naslovljeno na njeno bivega zaročenca, nekoga odvetniškega klijenta, s sledečo vsebino: "Rač vas sem mnogo pretrpela. Postala sem mati — v zapuščeno. Pisala sem vam o tem že ponovno, a nisem dobila nobenega odgovora. Povila sem živno možko dete, ki pa je vzrok moje tragedije. Ko je oče izvedel, da sem postala mati, ga je skoro zadela kap. Hotel me je ubiti, a je preprečila to mati. Na svernji ljubezni". Nesrečna mladenka bo po mišljenju zdravnikov kljub težkim notranjim poškodbam vendarle ostala pri življenju in čaka se lepo presenečenje. Njen zaročenec je sedaj "svetovno izjavil policiji, da jo poroči čim okrevanja, in je o tem obvestil tudi že njene starše.

Žrtev krvne osvete.

V šumi Ljuboviji v skopljanski okolici so našli te dni mrtvo truplo Blagoja Popovića, kateremu je bila s sekiro presekana glava.

Kakor se je dognalo, sta Popovića ubila brata Sava in Gale Tržič, trgovca iz Skoplja. Ubila sta ga iz krvne osvete. Oba sta že pod ključem.

Zelo prijetno za jemanje.

Rahel, suh in rezek kašelj je mogoče olajšati in ustaviti s pomočjo prijetnega zdravila, ki se rabi z uspehom blizo petdeset let.

SEVERA'S COUGH BALSAM

Prijetnega okusa je ter teži razdraženo mrenico, ki povzroča mučni kašelj. Prepreča razvoj zapletljajev, če se uživa takoj in pravilno. Cena 25c in 50c.

Severa's Antiseptol za bolni vrat 35c in 50c. Severa's Cold and Grip Tablets Cena 30c.

Večina lekarnarjev jih prodaja. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa

Peter Zgaga

Pred tremi ali štirimi leti je bila v boljševniški Rusiji še vedno prohibicija.

Vlada jo je pa končno odpravila, ker se je izkazalo, da pride na vsakih sto Rusov petnajst butlegarjev in izdelovalcev žganja.

V Ameriki so približno iste razmere. Zakaj torej Amerika Rusije ne prizna? Enako se vedno z enakim druži.

Dokler je trajal štrajk premogarjev, ga nobena sila ni mogla končati. Premogarji so rekli, da ne morejo ničesar opraviti, premogarski baroni so isto trdili, vlada in javnost sta bila brez vsake moči.

Kakorhitro je bil pa štrajk končan, hočejo vsi imeti kredit za to, da so ga končali.

Po Downtownu že dolgo nisem hodil in nč ne vem, kaj bi bilo novega. Le toliko sem izvedel, da je na Osmi svetl misijon in da hodijo rokaji k Italijanom v Tretjo ali v Peto pit črno žlobudro za pokoro.

Pred kratkim je poročalo časopisje, da je mogoče kemijem potom izdelovati žganje iz jesiha. Znanstveniki so pa te dni izjavili, da je to absolutno nemogoče.

Oh, da bi bila pijača, katero nekateri izdelujejo in prodajajo za drag denar, že vsaj taka kot je silih... Žal, da je desetkrat slabša.

Pri predsedniku Coolidgeu je bila velika delegacija suhačev, kateri so ga opozorjali, da mora nekaj ukreniti, češ, da so mokračji postali v tej deželi preveč objestni in da je prohibicija v nevarnosti.

Predsednik Coolidge je molčal. In kaj naj bi jim bil odgovoril. Prohibicija v Ameriki ne bo propadla toliko časa, dokler bodo ljudje dobili toliko pijače kolikor jo bodo hoteli.

Marsikdo si je zadnja leta napravil veliko premoženje. Prohibicija mu je ustvarila tisočake. Kuhar je slabo pijačo ter jo je oslom prodajal.

Neki urednik je bil krojač, ki je dolgo časa dolžan za obleko. Krojač mu je poslal račun in na drugi strani zapisal, naj ga blagovoli čimprej poravnati.

Urednik mu je pa odgovoril v listnici uredništva: — Vaš dopis smo sprejeli, pa smo ga vrgli v koš, ker se na dopise, ki so pisani na obeh straneh, ne moremo ozirati. In poleg tega se tudi s svinčnikom pisali namesto s tinto.

Mussolini bo izdal novo postavko, ki določa, da bo vsakdo kriv razžaljenja veličanstva, kdor bo njega kritiziral.

Potentakal so vsi pametni ljudje krivi razžaljenja veličanstva.

Rojaki me vedno nadlegujejo z vsakovrstnimi vprašanji. Vprašanja so večkrat tako kočljiva, da je res težko odgovoriti nanje.

Dosedaj sem radovednežem v pismih odgovarjal, ker je pa marsikatero vprašanje jako zanimivo, bom zanj naprej na tem mestu priobčeval odgovore.

Kdor hoče kaj izvedeti, naj se zaupno name obrne. Odgovoril bom po svoji moči in po svojih zmognostih.

Če radovednež ne bo z odgovorom zadovoljen, ni moja stvar. Četelji bodo pa najbrž zadovoljni. Zatorej vprašajte, kar vam je na srcu.

Vprašanje: V neki zdravniški razpravi sem čital, da je vsak človek, ki si vzame življenje, duševno bolan. Ali je to res?

A. B., Cleveland, O.

Odgovor: Tisti človek, ki si sam vzame življenje, ni duševno bolan. On je duševno in telesno mrtve.

Henry Muir:

LA BOHEME

Slike iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

Poglejte, — je dejal mladi mož in odprl pokrove okvirov ter pokazal začudenim očem gospodarja krasno opremo palače s stebri iz jaspisa, nizke reliefe in slike velikih mojstrov.

— A vaše pohištvo? — je vprašal gospod Bernard.

— Tu je, — je odgovoril mladi mož in pokazal na krasno opremo ki je bila naslikana na palači, ki jo je bil pravkar kupil v hotelu Bullion, kjer se je udeležil razprodaje dekoracij nekega društvenega gledališča.

— Gospod, — je odgovoril gospodar, — upam, da imate resnejšo opremo, kot je ta-le.

— Kaj, to je vendar pravi Boudle?

— Razumeli boste, da potrebujem jamstva za najemnino.

— Za vraga, palača vam ne jamči dovolj za najemnino podstrešne sobe?

— Ne, gospod, hočem pohištvo, pravo pohištvo iz mahagovine.

— Oh! Gospod, niti zlato, niti mahagovina nas ne osrečita, je rekel star modrijan. Potem pa jaz tega ne morem trpeti, to je prebadaš les, vsi ga imajo.

— A slednjič, gospod, boste vendar imeli kakšno opremo, kakrnikoli?

— Ne, to vzame preveč prostora v stanovanju; čim imamo stole, ne vemo, kam bi sedli.

— Pa imate vendar posteljo? Na čem počivate?

— Počivam na previdnosti, gospod!

— Oprostite, še eno vprašanje — reče gospod Bernard, — vaš poklic, če izvolite?

Prav v tem trenutku je stopil na dvorišče postrežek mladega moža, prihajajoč s svoje druge poti. Med predmeti, ki so bili naloženi v njegovo krošnjo, si zapazil slikarsko stojalo.

— Oh, gospod! — je vzkliknil oče Durand v strahu in pokazal gospodarju stojalo. — Slikar je!

— Umetnik, ali nistem bil o tem uverjen? — je zanjaval zopet gospod Bernard in lasje na vlasulji so se mu zležili v veliki prestrašenosti. — Slikar! Ali se torej niste informirali o gospodu? — je povzel in se okrenil proti vratarju. Torej niste vedeli, kaj je?

— Moj Bog, — je odvrnil ubogi mož, — dal mi je pet frankov are; sem li mogel slutiti...

— Kdaj boste končali? — je vprašal zdaj mladi mož.

— Gospod, — je rekel gospod Bernard in si odločno nataknil očala na nos, — ker nimate pohištva, se ne morete vseliti. Zakon nas pooblašča, zavrniti najemnika, ki ne nudi jamstva.

— In moja beseda? — je vprašal umetnik dostojanstveno.

— To ne odtehta pohištva... lahko iščete stanovanja drugod. Durand vam bo vrnil aro.

— Kaj? — je osuplo vprašal vratar, — vložil sem jo v hranilnico.

— Toda, gospod, — je povzel mladi mož, — kar tako naglo ne morem najti drugega stanovanja. Dovolite mi gostoljubje vsaj za en dan.

— Pojdite stanovat v hotel, — je odvrnil gospod Bernard. — A propo, — je živalno pristavil po kratkem premisleku. — če hočete, vam dam z opremo vred sobo, v katero se hočete vseliti in v kateri se nahaja pohištvo najemnika, ki ne more plačati. Toda saj veste, da se pri takem najemu plača najemnina vnaprej.

— No, treba bi bilo vedeti, koliko boste zahtevali za to kurnjo, — je vprašal umetnik, primoran, na to pristati.

— Stanovanje je zelo pripravno, si vopitevaže okolice, vam ga bom dal za pet in dvajset frankov na mesec. Plača se vnaprej.

— Ste že rekli; ta beseda ne zaduži, da bi jo človek dvakrat izgovoril, — je rekel mladi mož in segel v žep. — Mi embrate izmeniti petsto frankov!

— (Dal je prihodnjil.)

— Kaj? — je osuplo vprašal gospodar, — kaj pravite?

— No, pol tisoč! Ali še niste nikdar videli kaj takega? — je pristavil umetnik in razgrnil bankovec pred očmi gospodarja in vratarja, ki sta pri tem pogledu izgubila ravnotežje, kot je bilo videti.

— Takoj vam bom vrnil, — je spoštljivo povzel gospod Bernard. — Odtrgal vam bom le dvajset frankov, ker vam bo Durand vrnil aro.

— Pustim mu jo, — je rekel umetnik, — pod pogojem, da mi pride vsak dan povedat dan, mesec, lunin krajec, kako vreme je in vladarsko obliko, pod katero živimo.

— Oh, gospod, — je vzkliknil oče Durand in opisal krivuljo devetdesetih stopinj.

— Dobro, možakar, služili mi boste za koledar. Sedaj pa pojdite pomagat postrežcu pri vseljevanju.

— Gospod, takoj vam bom poslal pobotnico.

— Še istega večera je bil novi najemnik gospoda Bernarda, slikar Marcel, nastanjen v stanovanju pobeglega Schaunarda, ki je bilo spremenjeno v palačo.

Ob istem času je omenjeni umetnik Schaunard hodil po Parizu ter se spominjal one stvari, ki jo imenujemo drobiž.

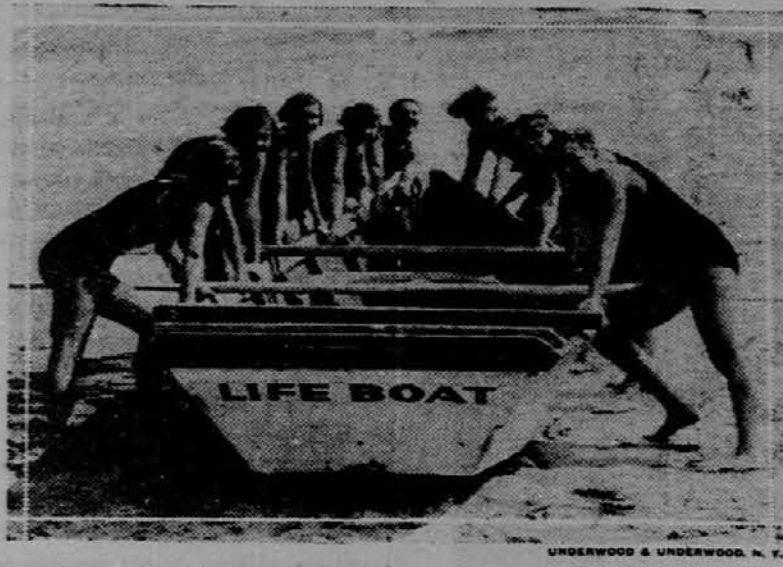
Schaunard je bil povzdignil izposojevanje na višino umetnosti. Za slučaj, da bi moral kdaj moliti tujce, se je bil naučil v vseh mogočih jezikih zemeljskega kroga, kaklo si izposodimo pet frankov. Temeljito se je bil naučil repertorij zvijač, ki jih uporablja kovina, da se izmuzne onim, ki jo love; in bolj ko pozna krmar uroplime in oseke, je vedel za čas, ko je voda nizka ali visoka, to se pravi dneve, ko dobivajo njegovi prijatelji in znanci denar. Tudi je bila marsikatera hiša, kjer niso rekli, ko so ga videli zjutraj vstopiti: Gospod Schaunard pride, — temveč: Prvega ali petnajstega je. Da bi si olajšal in obenem enakomerno porazdelil to desetino, ki jo je, če ga je prisilila v to potrebo, pobiral od ljudi, ki so imeli sredstva, da so jo plačevali, si je bil Schaunard napravil po mestnih telih in okrožjih alfabetično urejen seznam, kjer so bila napisana imena vseh njegovih prijateljev in znancev. Poleg vsakega imena je bil napisan maksimum vsote, ki si jo je mogel od njih izposoditi z ozirom na stanje njihovega imetja, čas, ko so imeli denar, in uro obeda z navadnim hišnim jedilnim listom. Poleg tega je imel Schaunard tudi popolnoma v redu malo knjigovodstvo, kjer je beležil vsote, ki so mu jih posojali, in to tudi najmanjše dele; ni se namreč hotel zadolžiti nad gotovo vsoto, ki je bila še v rokah nekega normandskega strica, po katerem je imel podedovati. Čim je bil komu dolžan dvajset frankov, je ustavil svoj konto in ga z enim mahom popolnoma poravnal, čeprav si je moral denar izposoditi od onih, katerim je bil manj dolžan. Na ta način je imel vedno na razpolago neki kredit, ki ga je imenoval svoj viseči dolg; in ker so videli, da ima navado, vrniti, čim mu dovoljujejo njegovi osebnosti, so mu radi ustregli, če so mogli.

Od enajstih zjutraj, ko je bil odšel z doma, da bi poskušal zbrati potrebnih pet in šestdeset frankov, je nabral šele pet frankov, ki so se porodili iz sodelovanja črk M V in R v njegovem znamenitem seznamu. Vse ostali del alfabeta je moral kot on plačati najemnino zato mu ni mogel izpolniti njegove prošnje.

Ob šestih mu je v želodec stršen tek zazvonil na obed; bil je teden dni na barieri du Maine, kjer je stanovala čerka U. Schaunard je šel gori k čerki U, kjer je bilo vedno zanj pogrnjeno, če je bilo sploh pogrnjeno.

(Dal je prihodnjil.)

IZ SOLNČNE CALIFORNIJE

Skupina plavalov, ki se zabavajo v nekem californijskem kopališču.

NAJNEVARNEJŠA ZVER
DŽUNGLE

Če govorimo o nevarnostih džungle, si navadno predstavljamo, da tvorijo največjo nevarnost za človeka razen strupenih kač, levov, tigrov, panterjev, leopardov, medvedov in nosorogov. Vendar pa je človeku bolj nevaren divji merjasec-samotar.

Znani indijski lovec Joseph Delmont pripoveduje o zverini več zanimivih zgodb, ki so se večinoma žalostno končale.

Ko je Delmont nekoč nadzoroval nastavljenosti pasti, je zapazil tri domačine, ki so se naenkrat obhvalili in stekli proti njemu. Za njimi je drvel v polnem teku star merjasec. Ko dohitel zadnjega moža, ga useka s čepkami po bedri, potem ga podere na tla ter začne strašno mesariti. Delmont je merjaseca sicer usmrtil z dvema tremela, toda zver je med tem ubogemu mladencu razparala trebuh in želodec, tako da je v par minutah umrl.

Čekani indijskega merjaseca nekoliko daljši in širši od evropske zveri te vrste. Pri napadu jih zasadi globoko v meso, potegne ž njimi navzgor in povzroči na ta način strašne rane.

Nekoč je šel Delmont na slone v džunglo, ko pridruži iz grmovja merjasec in se zakadi v slona ter mu ze enim sunkom raztrga meso na prednji nogi. Slon je hotel zaradi bolečine zbežati, toda strežaj ga je pomiril in Delmont je uzeleli pobesnelo zver.

Znano je tudi, da napade merjasec večkrat leoparda in ga celo premaga. Nekoč se je lotil tak podivjani merjasec iz gole bojaželjnosti in krvoločnosti leoparda in ga tekom desetih minut usmrtil. Ko je prišel samec samiec na pomoč, se je merjasec lotil še njega in mu zadal silne rane. Na posledicah boja sta nato poginila oba, merjasec in leopard.

Opice se merjasec zelo boje in beže pred njim na drevesa, odkoder mečejo nanj veje in sadeže. Znan je pa tudi slučaj, da so opice napadle merjaseca. Ta je namreč presenetil čredo gibonov, ki vobče ne veljajo za pogumne živali in jih je izvalil z drevoja. Neka opica je pri te mizgubila mladiča, ki je padel z matere pred merjaseca. Brez pomisleka se je spustila mati na tla, da reši mladiča. Ko jo je pa merjasec napadel, so navalile nanj vse opice ter ga prisilile, da je zbežal.

KAKO PRIDEJO LJUDJE OB
PAMET?

Neki londonski tednik je pred kratkim priobčil nekaj primerov, na kako čudne načine pridejo včasih ljudje ob pamet.

Neki premožni škotski kmet, John Gorman po imenu, je bil neverjetno nezaupljiv napram bankam. Nikdar ni nalagal svojega denarja v banki, temveč ga je raje zakopal na svojem posestvu.

Kje, tega ni zaupal niti najbližjim sorodnikom in ožjim prijateljem, ker je živel v neprestanem strahu, da ga utegne ta ali oni izropati. Nekega večera se je zopet podal na polje, da zakopije novo vsoto, ko se naenkrat v svojo nepopisno grozo zave, da je pozabil prostor, kjer je poprej zakopal svoj denar. Ves obupan je začel grebsti in je grebel vso noč; ko so ga drugo jutro srečali sosede, so videli, da je čez noč popolnoma osivela in po njegovem bedastem brezveznem govorjenju so spoznali, da je znorel. Prekopal pa je ponoči toliko, kolikor bi ne mogli opraviti trije močni in mladi možje.

Zelo čuden slučaj se je pripetil neki dami v Swansenu. Ker jo je bilo vedno strah pred vlomilci, ji je dal mož revolver in ji pokazal, kako se z njim ravna. Neke noči se je možu zdelo, da čuje korake v hiši; vstal je in pogledal ter videl, da se mu je le sanjalo. Ko se je vrnil v spalnico, se je zbudila njegova žena. Pijana od spanja je v prvem hipu mislila, da je v sobi vlomilec; pomerila je na svojega moža in sprožila. Kroglja je zadela moža v pleča in ga opasno, darsi ne smrtnonevarno rani. Ves okrvavljen se je zgrudil na tla, žena pa, ki je prepozno spoznala svojo zmoto, je v obupu zblaznela. Morali so jo odpeljati v blaznico, kjer je po par letih v težkih duševnih mukah umrla.

Čeprav jo je mož večkrat obiskal in jo zagotavljal, da ni nič hudega, je bila do svoje smrti prepričana, da je usmrtila svojega moža.

Tu je le par primerov. A koliko je še drugih!

Izvoz umetnin iz Anglije zabranjen.

Angleška zbornica je sprejela predlog za načrt zakona, ki zabranjuje izvoz umetnin vsake vrste iz Velike Britanije v druge dežele. Ta naredba je naperjena v prvi vrsti zopet Američane, ki so kakor znano nenamitni v nakupovanju umetnostnih predmetov v obubožani Evropi.

CIGANSKA ŠOLA

V predelih londonskega predmestja se potepa obilo ciganov in ciganičev, ki Bogu kradejo čas, ljudem pa, kar jim pride pod prste. Da jih polagoma spravi k človečanskemu redu, je londonska občina v ciganski četmi ustanovila novo šolo, v kateri bo številna ciganska otročad obojega spola dobila potrebno vzgojo v pojmovanju človečanskih pravic in dolžnosti, ki so ciganom splošna vas.

Ciganska deca se uči osnovnih šolskih ved, poleg tega se pa tudi praktično vežba v raznih profesijah, posebno v pletenju košar in v vrtnarstvu. Zanimivo je, da se je deca za vrtnarstvo tako navdušila, da je že naslednji dan mlado ciganke pritrleslo v šolo 20 lepah jabolčnih sadik neznanega porekla, pa je šolska uprava oprežno odklonila ta vrtni prispevek.

Londonske novine beležijo, da so ciganičji prvi šolski dni prihajali v šolo že dobro uro pred šolskim poukom, zato pa so ob prvem odmoru tudi na en mah vsi pobegnili. Disciplinajin dostojno obnašanje jim kar ne gre v glavo. Toda počasi bo že bolje. Posebno vneti so za gosti in glasbo vobče, a vsi do poslednjega najmanjšega hlačkaarja poznajo podrobno vse vrste kovanega in papirnatega denarja.

Podoba je, da stari cigani niso nenaklonjeni šolskemu izobraževanju svoje mladeži in so jih za prvi šolski dan opravili še dovolj dostojno, samo umiti so jih pozabili. Odslej je tudi ta stvar v redu, ker ima šola izborna urejeno umivalnico za vsakdanje potrebe in kopalnico za tedensko oblikovno kopanje vseh učencev. Namestitev uvesti tudi večerne tečaje za odrasle cigane, ki jih namerala šolska uprava privabiti s tem, da bo sleherni soboto prirejela ciganske plesne večere.

IZ ŽIVLJENJA PETRARKE

Slavni italijanski pesnik Petrarca, vzornik poetov, ki pišejo sonete, je opeval neko Lavro. To žensko omenja tudi naš Prešeren. — Doslej so mislili literarni zgodovinarji, da je bila ta Lavra mati 11 otrok. Pisala se je Laura de Noves in se je leta 1325 omožila z markijem Huhnesom de Sade. Trdilo se je, da se je Petrarka zaljubil v Lavro, ko ji je bilo 23 let in da ga kot idealnega pesnika ni motilo, da je Lavra kasneje rodila 11 otrok. Videl je v materi še vedno svoj mladeniški ideal in mu je ostal zvest. Zato je bil Petrarka vzor zvestih in nesebičnih ljubimcev doslej.

Zdaj pa je neki mlad literaren zgodovinar razkril, da je bil Petrarkov ideal neka druga Lavra — namreč sestra markija de Sade, leta 1314 rojena in deset let mlajša nego Laura de Noves. Imela je tisto Štefanijo Gallerezi, ki jo je odlično vzgojila in kot izredno lepoto uvedla v italijanske dvoranske kroge. Da pesnik seveda ni mogel priti v stik s tako damo, je seveda naravno in žalostno. Godilo se mu je kakor našemu Prešernu s Primičevu Julijo.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

PRVO
SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO
s parnikom "PARIS"
10. aprila 1926.DRUGO SKUPNO POTOVANJE
s parnikom "PARIS"
22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno počivali.

Na razpolago imamo poseben oddelek za naše potnike, najboljša kabine v sredini parnika z 2., 4. in 6. posteljami.

Vozni list stane do Ljubljane \$116.77 z vojnimi davki in železnico vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kabinami, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Slovensko - Amerikanski Koledar
za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO
(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Slovensko
Amerikanski
Koledar
za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirske slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globočinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džunglji.

Vpliv nikotina.

Židovskg univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševno bolezn.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO
RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število,

"GLAS NARODA"
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

PIRUHI za VAŠE v STAREM
KRAJU

Se vedno lahko razveselite svojce v domovini za Veliko Noč, ako jim nakažete darilo v denarju potom brzojavnega pisma. Izplačilo se izvrši tekom enega tedna, stroški pa znašajo samo \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

47

(Nadaljevanje)

— Le eno vprašanje bi še bilo, — je odvrnil Spini mirno. — Mogoče pa je dobro, če poznate sredstvo, ki bi napravilo kneza popustljivim napram nama, — le obljubiti mi morate, da se ga boste poslužila le ob pravem trenutku. Pametna pa ste, Sigrid, ter ne boste zanemarila najine edine prilike.

Položil je svojo roko krog njenih ramen ter jo potegnil na klop v bližini. Sigrid je zaprla oči ter trdno stisnila ustnice, kot da presega to njene moči. Premagala pa je svojo slabost, ker je hotela poslušati.

— V Rimu, kjer sem izvedel, da ni kneginja Iris vaša sestra kot dvojček, sem izvedel še nadaljino, bolj čudovito povest, — je prišel Spini, ki je bolj šepetal kot govoril, tik pri ušesu Sigrid. — Bilo je v neki gostilni, kjer sem z nekim znanim mi slikarjem praznil steklenico vina. Zabavala sva se glede družbe v Florenci, katero je dobro poznal in pri tem se je omenilo tudi vaše ime, Sigrid, ter ona kneza Visjegradskega. Ne daleč od naju je sedel zamejarjen človek, ki je hitro obrnil glavo proti nama, kakor hitro se je imenovalo ime kneza.

To sem opazil, a nisem posvečal temu nikake nadaljne pozornosti. Ko sem šel pozneje sam proti domu, je prišel za menoj dotični tujec ter me vprašal, če je v gostilni pravilno razumel ime kneza Visjegradskega. To sem potrdil, nakar je prišel tujec z namigavanji, ki so me dovedla do vprašanja, kaj misli pravzaprav. Konečno pa je rekel, da mi bo za deset lir povedal povest...

Možak je bil opit, a ravno raditega sem privolil v kupčijo. Dal sem mu bankovce, nakar sva stopila v drugo gostilno, kjer sem poslušal njegovo res čudno povest. Možak je bil vojaški sluga kneza, ki je bil knez se častnik pri gardnem polku in sicer ob času, ko je sikel knez vojaško skupino ter se umaknil iz sveta.

Možak je moral biti večkrat kaznovan od kneza, kajti priznal mi je, da ga je namenoma zasledoval, da izve nekaj, kar bi mu nudilo priliko osvetiti se nad knezom.

V teh svojih prizadevanjih je končno nekaj razkril, kar zveni sicer pravilno, a vendar ni nevrjetno. Njegov gospodar, knez, je postal nenakrat melanholičen, se izogibal vsaki družbi ter se zapiral v svojo sobo, kjer ga je slišal sluga hoditi nemirno gorodol. Po daljšem času je res zbolel, a nekega dne je kljub prepovedi zdravnika zapustil posteljo, šel ven ter se vrnil pozneje blede in izčrpan. Še v isti noči so prinesli štirje možje, katere je sprejel in plačal knez sam, velik, podolgač z zoboj, katerega so nesli v majhno sobo v priležju, katero je knez zaklenil ter utaknil ključ v svoj žep.

Pozneje, ko je v hiši vse počivalo, se je splašal dotični deček v stranski prostor sobe, v kateri je stal zaboj, da zadosti svoji radovednosti glede vsebine zaboja. Ko pa je pogledal skozi špranjo, je zapazil v sobi kneza in nadaljnega služabnika, ki je užival polno zaupanje svojega gospodarja.

Sučja sta pokrov zaboja in ko je služabnik za trenutek odšel, je dvignil knez nadglavni pokrov in preplašeni priskočilec je zapazil — mrtvo žensko, ob koje pogledu se je izvil iz prsi kneza mučen vzdih. Se predno pa se je vrnil drugi služabnik v sobo, je položil knez pokrov zopet na čudno skrivnostno. Naslednjega dne je odpotoval služabnik z zabojem semkam v ta grad. Knez je nato zapustil vojaško službo in služabnik mu je nato sledil ter postal njegov osebni stražar, kar je še danes. No, Sigrid, ali ni to čudna povest?

— Čudna, res, — je rekla ter vstala.

Spini pa je omedlel ter razmišljal nekaj časa. Nato pa je menil: — Čudno se mi zdi le to, da se ni ta priskočilec poslužil te skrivnosti napram knezu. Ni mi hotel dati glede tega nobenega odgovora in vsled tega sem prišel dvomiti o resničnosti tega, kar mi je povedal. Takih novic se ne prodaja za deset lir vsakemu, ki hoče poslušati povest. Seveda, dečko je izgledal sestrčan in njegov odgovor, da se boji kneza, ima tudi nekaj teže. Kljub temu pa bi morali najprvo vedeti, kaj je sploh na celi stvari, da me udarimo s palico po vodi, kar bi nama le škodilo. Najprvo je treba izvedeti, v koliko dostopen je osebni sluga kneza.

— In nato? — je vprašala Sigrid, ki je težko dihala.

— Nato?

Spini je skomignil z ramena.

— Ne smete gledati tako preplašeno, lepa moja Sigrid. Ničesar ne nameravam proti knezu, nikakih romantičnih stvari. Hočem le vas in knez mi ne bo odrekal vaše lepe roke, ko bo vedel, da držim v svojih rokah njegovo čast.

— In če bi vendar storil?

— To je komaj vrjetno, — je odvrnil Spini hitro. — In če bi storil? Midva ne potrebujeva njegovega blagoslova.

— Ne? — je rekla Sigrid zaničljivo. — In zakaj potem ves ta kraval?

Spini se je dvignil ter odtrgal z grma vejico.

— Prijeten občutek je vedeti, da ima človek v svojih rokah usodo kakš drugega, — je rekel. — Knez Visjegradski ima sredstva, da mi škoduje, ima strup, ki me družabno lahko umori. Zavest, da imam protistup, pa me dela varnim. Jaz nisem še nadalje nenačen, — brani moram svoje družabno stališče in še bolj stališče moje žene. Ničesar drugega nečem — in sploh ni v mojem interesu, da bi odstranil iz družbe kneza mojega bodočega svaka. Jaz sploh nimam nadarjenosti za intriganta.

Tedaj pa je stopila Sigrid tik poleg njega.

— Ali ste kedaj ljubili? — je vprašala rezko.

— In to vprašate mene, vi? — je rekel ves presenečen. — Potetel sem se za vas tri leta, — brez omahovanja, — ali ni to ljubezen?

— Še več, — vi ste se mi odrekla, neglede na to iz kakšnih razlogov, katere sem spoznal in pregledal, a moja zvesta ljubezen je obmila vaše srce in...

— No, — ali ste kedaj sovražili? — ga je prekinila, nestrpno in ostro.

— Da, — je priznal trdno. — Enkrat. Takrat v Florenci, v cerkvi.

— Norec, — je sknila tako tiho, da ni mogel slišati ter se obrnila, da odide. Spini pa jo je zadržal ter tesno objel njeno fino, vitko postavbo.

— Ali mi morete zameriti, če sem vas takrat sovražil? — je vprašal. — To je sedaj pokopano in pozabljeno. Vsakdo bo zavidal markija za njegovo lepo, plavalasno ženo...

S šibkimi koleno in razboljeno glavo se je vračala Sigrid proti gradu. — Nisem si mislila, da bo tako težko! — je bila misel, ki se ji je vedno vračala, misel na svojo zaroko z možem, kojega pomoč je hotela kupiti s svojo ceno s trdnim sklepom, da mu uide, kakor...

PESNIK IN KIPAR

Na levi je znani pesnik Edwin Markham, na desni pa slavni kipar Ulric Dunbar, ki je napravil kip "Virgihije", glavne junakinje Markhamovih pesnitev.

hitro ga ne bo več potrebovala. Ona naj se poroči s tem človekom! Kaj pa je hotela pravzaprav od njega?

Stresala jo je muzica, ko je mislila na to, da jo je držal v svojih rokah ter poljubljaj njo, ponosno in ošabno, mrzlo Sigrid Vrbško, ki je držala dosedaj vse kavalirje, ki so se ji približali v takozdane daljavi, da so si drznili oboževati jo le od daleč. Le eden se ni umaknil. — Spini.

Sigrid si je obrisala z robcem obraz, — kot da hoče vzeti z nje nekaj strasnega. Vprašanje: — Ali ljubezen ponižuje? — se ji je vsiljevalo in stresla se je, ko ji je odgovorilo lastno srce: — Ljubezen ne ponižuje, dviga, a sovražstvo ponižuje. Sovražstvo, — da, to je bilo. Sovražstvo njenega mučenega in neizkušenega srca pa je v onem trenutku nadkriljevalo njen stud pred samo seboj. Hotela je skleniti s Spinijem zvezo, On, ki je bil skrajno spreten in izurjen naj bi ji nezvestno pomagal najti sredstvo, kakor pregnati Iris z mesta poleg moža, za kar bi mu dala medla upanje, katero ni nikdar nameravala izpolniti.

Sedaj pa se je tako globoko ponižala, da je postala radi svojega blaznega cilja nevesta moža, katerega ni smatral knez Visjegradski vrednim, da bi dvignil svoj pokle k njej. In sploh, kaj bi koristilo pregnati z njenega mesta? Cerkev, kateri sta pripadali obe, ne pozna ločitve zakona in le če bi bila Iris mrtva...

Sigrid se je lotila omotica in omahnila je na kolena. Krog nje je vse cvetelo in dihtelo in sonce je razsvetljevalo pokrajino. Sigrid pa ni videla božjega solca, — ni čula petja ptic in le šumenje drevov je tvorilo čudno spremstvo k strašni misli: — Če bi bila Iris mrtva!...

(Dalec prihodnosti)

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PETDESETLETNICA TELEFONA.

"Mr. Watson, please come here. I want you." Dne 10. marca, je minulo ravno petdeset let, odkar je bila ta stavek izgovorjen v podstrešni sobi neke hiše v Bostonu, in glas onega, ki je izpregovoril te besede, se je slišal na telefona v neki sosednji sobi. Ni posebnega za ljudi, ki danes živijo, kaj ne? Ali s temi enostavnimi besedami se je otvorila nova zgodovinska doba v vzajemnem ljudskem obnavljanju. Kajti govornik je bil Aleksander Graham Bell, iznajditelj telefona, in te besede so bile prvi ljudski glas, prenešen po žici.

Ta uspeh ni bil posledica gola slučajja. Že skoraj leto poprej sta Bell in njegov pomočnik Thomas A. Watson uspela prenesti po žici prvi glasbeni zvok, enostavno brnenje urnega peresa. S tem pa je bilo ovladano temeljno načelo telefona ali trebalo je še mnogo tednov poskušanja predno je telefon začel govoriti.

Toda, daleč je bil s tem iznajden aparat za prenašanje človeškega glasu čez daljave, vendar trgovski uspeh ni sledil takoj. Začetkom so ljudje smatrali telefon kot znanstveno igraro, nesposobno za praktično življenje. Še le velika razstava, ki se je vršila v Philadelphiji leta 1876 v priložnost stoletnice ameriške neodvisnosti, je spoznala širše občinstvo s to novo iznajdbo. Ali celo tedaj, ko je Bell prvič razstavil svojo iznajdbo, je vzbudila le malo pozornosti, dokler ni Dom Pedro, tedanji brazilski cesar, obiskal razstavo.

Bell, ki ga je že prej poznal, mu je razkazal svojo iznajdbo. "Moj Bog, saj govori!", vzkliznil je cesar. Ta dogodek je vzbudil pozornost razodnikov razstave in Bellov telefon je kmalu postal glavna atrakcija razstave.

Pa tudi potem je trebalo še dolgo časa, predno so začeli izkoriščati novo iznajbo. Meseca maja prihodnjega leta je bila postavljena prva javna telefonska zveza.

Goriški italijanski učitelji so imeli v Gorici zborovanje, na katerem so vstopili v fašistovsko učiteljsko organizacijo. Navzočih je bilo tudi nekaj "drugorodnih" učiteljev. Govorniki so naglašali, da zanesejo v šole med Slovence z vsa vmeno "nacionalno vzgojo".

GOLJUFIJA V BERLINU

Še nismo popolnoma pozabili na neke čudne manipulacije, ki so se godile pred časom v Sarajevu, kjer so uradniki tamošnje mestne hranilnice poverljivi denar na jako prebrisan način. Pisali so na kazila za medsebojna izplačila in so oškodovali zavod za težke vsote. Te manipulacije niso bile posebno težavne, ker so jih izvrševali dobri prijatelji, ki so nato tudi v skupni družbi zapravljali denar.

Nekaj podobnega se je zgodilo pri berlinskem magistratu, samo s to razliko, da so bili berlinski uradniki nastavljeni pri blagajni mestne občine in so kradli denar iz žepov berlinskih davkoplačevalcev.

Že delj časa je prihajal v blagajniški oddelček berlinskega magistrata višji nadzornik Gerhardt, pod pretvezo, da mora pregledovati spise, ki se tičejo zemljiške posesti. Izpisoval si je podatke, ki so mu, kakor se je naknadno izkazalo, dobro služili v korist lastnega žepa. Preden je tak akt vrnil registraturi, je odstranil iz njega pobotnice, ki so ležale v njem ter jih je pred časom sam položil vanj. Pobotnice pa so bile ponarejene in Gerhardt je odstranjeval na ta način dokaze za goljufijo, ki jih je izvrševal že leta in leta. Mesto, da bi prejela za prodano zemljišča denar mestna občina, je pobiral denar sam; na magistratu so vedeli vsi, da so zemljišča prodana, toda obenem so bili tudi uverjeni, da je blagajna denar pravilno prejela.

Konec tem drzinim in nezanim goljufijam je napravilo šele neko pismo, ki ga je prejel berlinski župan. Ovadah, ki se ni podpisal, je sporočil, da počenja Gerhardt velike nekoristnosti. Načelnik občine je nato pozval nadinspektorja, ki se je baš nahajal na dopustu, naj se nemudoma vrne v službo. Gerhardt pa je bil očitno na tak poziv pripravljen in se je naredil bolnega. Dal se je celo preiskati od mestnega fizika, ki je res ugotovil, da Gerhardt ni sposoben za delo. Na to je uvedlo županstvo natančno preiskavo, da se ugotovi primumanjkljati. To delo pa se bilo naravnost nemogoče. Gerhardt je bil namreč previdno odstranil ves material, ki bi lahko služil za ožbožbo proti njemu.

Gerhardtovi tovariši, ki mu je vneto pomagal pri goljufiji na magistratu, je bil Fried. Schultz, uradnik pri oddelku v Kreuzbergu. Oba sta imela še enega sotrudnika v osebni nadzornika Simona. Vsi trije so složno uničevali dokumente, da ne bi prišla na dan njihova krivda.

V zadevi, ki je vzbudila splošno pozornost ne le v Berlinu, — ampak sploh v Nemčiji, je že uvedena preiskava, ki pa bo najbrže pomankljivo zaključena, ker se je medtem posrečilo glavnemu krivcu Gerhardt užežati v inozemstvo.

Unijski premogarji se ne brigajo za zaporna povelja.

PITTSBURG, Kans., 9. marca. Ne glede na zaporna povelja, izstavljena proti Matt Waltersu, okrajnemu unijskemu predsedniku, Aleksander Howattu, prejšnjemu predsedniku in trem nadaljnim unijskim uradnikom, so nadaljevali unijski premogarji s svojimi pohodi pred rovi. Uradnike dolže, da so kršili postavbo, ker so pretekli teden obiskali neunijske rove. Na stotine premogarjev je demonstriralo danes pred nekim rovom v bližini Mulberry.

Okrajni pravdnik Prever je rekel, da se bo poslužil stare, pred leti izdane injunkcije proti unijskim uradnikom.

Poizkušen samomor 70-letne starke.

Te dni se je skušala v Beogradu zastrupiti 70-letna vdova Sofija Kastie z raztopljeno sodo, ker ji je bilo odpovedano stanovanje. Vseled pravočasno pomoči so jo rešili smrti, vendar pa je njeno stanje zelo resno.

Kretanje parnikov - Shipping News

17. marca:	La Savole, Havre.	Leviathan, Cherbourg; Homerich, Cherbourg; Beigenland, Cherbourg.	
18. marca:	Cleveland, Hamburg.	14. aprila:	Aquitania, Cherbourg; George Washington, Cherbuorg, Bremen.
20. marca:	Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Berlin, Bremen	15. aprila:	De Grasse, Havre; Yourck, Bremen.
22. marca:	De Grasse, Havre.	17. aprila:	Olympic, Cherbourg; Andania, Hamburg, New Amsterdam, Rotterdam.
23. marca:	Martha Washington, Trst.	20. aprila:	Columbus, Bremen.
24. marca:	Fres, Harding, Cherbourg, Bremen	21. aprila:	Berengaria, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres, Harding, Bremen.
25. marca:	Columbus, Bremen; Westphalia, Hamburg.	22. aprila:	Bremen, Bremen.
27. marca:	Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg.	24. aprila:	Majestic, Cherbourg; France, Havre.
31. marca:	Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Arabic, Hamburg; Republic, Bremen.	28. aprila:	Mauretania, Cherbourg; America, Bremen.
3. aprila:	Majestic, Cherbourg; France, Havre; Volendam, Rotterdam; Muenchen, Bremen; Ortuna, Hamburg.	29. aprila:	Berlin, Bremen.
7. aprila:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	30. aprila:	Leviathan, Cherbourg; Homerich, Cherbourg.
8. aprila:	Thuringia, Hamburg.	22. maja:	PARIS, HAVRE, DRUGI SKUPNI IZLET.
10. aprila:	PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.	22. junija:	MARTHA WASHINGTON, TRST; SKUPNI IZLET.
		6. julija:	PRESIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

PRVOTNI ČLOVEŠKI JEZIK

Na nekem sestanku francoskih učenjakov so razmatrali vprašanje, kakšen jezik bi govoril otrok, ki še ni slišal človeške govorice. Nekaj znanstvenikov je bilo mnenja, da bo govorilo dete gotovo hebrejsko — jezik starega testamenta. Drugi spet so zagovarjali materinsčino, češ, da je podedovana.

Ker se nikakor niso mogli zediniti, so odločili sporno vprašanje s poskusom. Vzeli so iz pariške sirijske dvorane dva pol leta stara otroka. Dali so ju v rejo k mutasti, samojno živeči vdovi neke v Al-pah. Njena kočja je bila na popolnoma samotnem kraju in nihče je ni obiskoval. Objubil je pismo, da ju bo vzgajala popolnoma samotarsko in da ne bo nikogar pustila govoriti z njima.

Po šestih letih so odpeljali otroka v Pariz, da bi javno razglasili rezultat zanimivega poskusa. — Dobro razvita in vesela otroka se pa mista posluževala nikake človeške govorice, temveč sta se pomenovala z nerazločljivimi kriki in znamenji. Oponašala sta tudi živali, potem petelina, kokoš, koza — sploh domače živali, ki sta jih videla v gorah. Šele v Parizu sta se potem v razmeroma kratkem času naučila francosčine.

Vlom pri dr. Benešu je bil političnega značaja?

Kakor smo že poročali, je bil pred dnevi izvršen vlom v praško vilo zunanjega ministra dr. Beneša. Odneseni so bili razni predmeti, ki so jih pa kmalu našli. — Ker vlomilec niso odnesli nikakih dragocenosti, je skoraj gotovo, da gre za političen vlom in praški listi zahtevajo, da se Beneševa hiša bolj zastraži z ozirom na dejstvo, da je zunanji minister eksponiran državnik, za čigar politiko vlada zanimanje tudi daleč izven državnih meja.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni naštati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike redkom oplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" 16: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:

San Francisco, Jacob Lausht.

Colorado:

Denver, Fr. Skrabec; Pueblo, Peter Cullig; John Germ; Fr. Janesch; Sallida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Frank Zupančič.

Illinois:

Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Bilab; Cicero, J. Fabian; Graniteville, Joseph Pershe; Joliet, Mary Bamblich; J. Zalelet in John Kren; La Salle, J. Spelich; Macontah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ygrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolice, Anton Seljač.

Maryland:

Kittamiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janezich.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. f. Peschel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri:

St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:

Klein, Greogr Zobec.

New York:

Gowanda, Karl Sternlaha; Little Falls, Frank Masle.

Ohio:

Barberton, John Balant; Cleveland, Ant. Bohac; Louis Rudman, Ant. Simath; Slapnik; Girard, Anton Nago-de; Lorain, Louis Balant in J. Kunes; Niles, Frank Kogovsek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakšbe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Rojaušek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozlogov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peterel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne; Anton Osoinik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmlšek; Pittsburgh, Z Jakšbe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Previch; Willock, J. Peterel.

West Virginia:

Coketon, Frank Kodan.

Wisconsin:

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos Koren; Racine in okolice, Frank Jence; Sheboygan, John Zorman.

Wyoming:

Rock Springs, Louis Taucher.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN, ki je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim si je ustanovil stalno bivališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh ozirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list, sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga toplo priporočamo ter želimo, da mu gredo na roko. Uprava "Glasa Naroda".

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda".